

Høring af Naturpolitikens handleplaner uge 46-51 2021

Indsatsområdet: *Grøn dannelse på Bornholm*

Udarbejdet af **Arbejdsgruppe Formidling**

- **Bright Green Island i børnehøjde**
- **Bright Green Island i voksenhøjde**

Naturpolitik

-Grøn dannelse – Bright Green Island i børnehøjde:

Børn og unge skal opnå bevidsthed om, hvordan de hver især er med til at påvirke naturen og klimaet. De skal vide, at de med deres mange valg i hverdagen kan påvirke og ændre på miljøet lokalt som globalt. Det indbefatter omtanke, medansvarfølelse, naturforståelse og kærlighed til naturen.

Derfor er det relevant at integrere bæredygtighed i dannelsesbegrebet for bornholmske børn og unge i alderen 0 – 18 år.

Målet er at udarbejde en fælles plan for dagtilbud og skoler, hvor bæredygtighedsprincipper integreres i læreplaner for dagtilbud og skoler og dermed bliver en del af institutionernes DNA.

Rent praktisk betyder det, at dagtilbud eksempelvis bliver en del af Grønne Spirer, at skolerne erhverver Grøn skole/Grønt Flag, at der arbejdes med Bornholmermålene, og at FN's 17 Verdensmål integreres sammen med en udviklet grøn kanon for de bornholmske børn og unge. De grønne værdier skal følge med resten af livet. Børn og unge skal desuden opleve, at de med innovation kan være med til at skabe nye løsninger på de udfordringer, vi står overfor. Det grønne dannelsesbegreb bør i fremtiden være en vigtig parameter for et godt liv for børn og unge på Bornholm.

Børne- og Skoleudvalget har desuden i 2020 fastlagt et ønske om at integrere bæredygtighed i dannelsesbegrebet for bornholmske børn og unge i alderen 0-18 år, samt udarbejdelse af en samlet plan for børn og unges grønne dannelse på Bornholm fremover.

-Grøn dannelse – Bright Green Island i voksenhøjde:

Indsigt og forståelse for, hvad biodiversitet, klimaændringer m.m. betyder, og hvordan vi er med til at påvirke natur, miljø og klima, er lige så vigtig viden for voksne, som det er for børn og unge.

Med Bornholms Energipolitik 2040 har kommunalbestyrelsen sat et overordnet mål om, at Bornholm skal være fossilfri i 2040. Regeringen har indgået en ny bred klimaafnækt med landbruget. BOFA har en vision om, at Bornholm skal være uden affald i 2032, og national lovgivning stiller nye krav til sortering og indsamling af affald. Bornholms Regionskommune har vedtaget en naturpolitik og sat fokus på at give natur og biodiversitet mere plads overalt på øen. Alt sammen dagsordener og kommende indsatser, som vil påvirke os alle.

Der er brug for en god formidling fra bl.a. BRK og BOFA. Grøn dannelse skal kommunikeres tydeligt til alle.

De voksne ved undervisningssektoren (skoler og dagtilbud), KP Bornholm (lærer- og pædagoguddannelserne) samt Campus skal kende til naturen på Bornholm og klædes på til den grønne dannelse. Når der udføres større naturgenopretningsprojekter, kan borgere inviteres med til orientering og debat om, hvorfor og hvad det gavner.

Kobling til Bright Green Island og Bornholmermål nr. 8

Naturpolitikken kan ses som en fortsættelse af de tanker, visioner og mål, som blev skabt med Bright Green Island visionen og Bornholmermålene.

Formidlingen af naturpolitikken sker i rammen af en fortælling om "Den Grønne Ø". Det er derfor naturligt i denne sammenhæng at henvise til Bright Green Island visionen og Bornholmermålene (se [link](#))

Bornholmermål 8

NÅR JEG ER PÅ BORNHOLM, ER JEG EN DEL AF BRIGHT GREEN ISLAND!

MÅLSÆTNING

- Vi vil samarbejde om, at visionen om den grønne ø, skal være tilgængelig og give mening for alle, der opholder sig på Bornholm.
- Vi styrker børn og unges grønne dannelse og viden om bæredygtighed og bornholmske ressourcer.
- Vi gør Bright Green Island-visionen synlig for alle, der er på Bornholm.

PÅ BORNHOLM GØR VI

- Samarbejder mellem kommunen og borgerforeninger, brancheforeninger med videre om implementering af bæredygtige tiltag.
- Udvikler årlig temauge i skolerne og øvrige tiltag i skolerne med fokus på Bright Green Island og bæredygtighed.
- Inddrager det offentlige rum i formidlingen af Bright Green Island visionen.

PÅ BORNHOLM KAN VI

- Udvikle kommunikations- og brandingindsatsen omkring Bright Green Island for at skabe ejerskab og forståelse for bl.a. de 10 små grønne skridt og Mit Bornholmermål.
- Udarbejde en strategi der understøtter grøn dannelse og Bright Green Island-dagsorden på børne- og skoleområdet.
- Tage initiativ til at alle kommunens skoler får implementeret Grønt Flag.
- Initiere et strategisk samarbejde med Folkemødet for et mere et grønt Folkemøde.

Handleplan tilknyttet indsatsområdet: *Grøn Dannelse – Bright Green Island i børnehøjde*

Udarbejdet af **Arbejdsgruppe Formidling**

#	Overskrift	Handling Uddybende beskrivelse af indholdet	Tidsplan Milepæle-varighed	Aktører Hvem ejer/bidrager	Forventet resultat Hvad vil vi opnå	Økonomi				
						Beløb i mio. kr. (2 decimaler)	2022 (år 1)	2023 (år 2)	2024 (år 3)	2025 (år 4)
g-4	Grøn dannelse - konference	Gruppen nedsat på Bornholmerdøgnet står for konferencen. Center for skole står administrativt for arbejdet. Dagtilbud, skoler, administration, unge samt relaterede centre er inviteret: Tema: Grøn dannelse på Bornholm – vi er på vej	26. januar 2022 på GSH	Skoletjenesten Bornholm, Center for Skole, Gruppe fra Bornholmer-Døgnet	Mål: Forståelse, netværk – lokalt som globalt udsyn Grøn Dannelse integreres som et dannelses- og læringsværktøj i de kommunale skoler og institutioner					
						Estimeret beløb i alt	0			
						Heraf eksisterende midler				
						Heraf nye budgetmidler				
						Bemærkninger: Aktiviteten afholdes indenfor Center for Skoles eksisterende ressourcer				
g-5	Grøn dannelses kursus. Gennem CFU	Grøn dannelse for dagtilbud og indskoling	28. oktober 2022 2022	Skoletjenesten Bornholm, BOFA og NaturBornholm	Grøn Dannelse integreres som et dannelses- og læringsværktøj i de kommunale skoler og institutioner					
						Estimeret beløb i alt	0			
						Heraf eksisterende midler				
						Heraf nye budgetmidler				
						Bemærkninger: Aktiviteten afholdes indenfor Center for Skoles og Center for Børn og Families eksisterende ressourcer				
g-7	Alle skoler deltager i Naturvidenskabsfestival uge 39	2021 – uge 39. Gennemført i 21 med over 2000 skoleelever og flere en 130 tilbud i ugens løb Tema var "helt vildt på Bornholm" – Bornholm som vild kommune – vild med vilje m.m. Skolerne har suppleret med undervisningsforløb inden for Vild Skole.	Uge 39 årligt Hvert år udvikles der et naturfagligt katalog til inspiration indeholdende op med 130 aktiviteter/foredrag/works hops/turen ud i naturen. For 4 år siden var temaet Bright Green Island Bornholm	Skoletjenesten Bornholm (Astra)	Uge 39 er en del af alle skolars naturfagsundervisning. Skolerne bidrager mere og mere til, at ugen indgår i en mere langsigtet undervisningsplan for elevernes grønne dannelse					
						Estimeret beløb i alt				
						Heraf eksisterende midler				
						Heraf nye budgetmidler				
						Bemærkninger: Aktiviteten afholdes indenfor Center for Skoles eksisterende ressourcer				
g-8	NaturBornholm: Naturvejledere Kursusaktiviteter Undervisning på skoler Børneklub Scienceklub	NaturBornholm er et eksternt læringsmiljø, der varetager en stor del af undervisningen til børn, unge og voksne og supplerer dermed den grønne undervisning der foregår på skoler, campus og dagtilbud. Desuden udbydes der kurser til pædagoger/ lærerkurser m.m. Der er oprettet 2 naturklubber: Naturklubben og Scienceklubben	Undervisning hele året. Naturklub og Scienceklub – tilbud hver måned	NaturBornholm, Naturskolen på Bornholm	VidensPædagogiskCenter, der har til formål at formidle den bornholmske geologi og natur					
						Estimeret beløb i alt				
						Heraf eksisterende midler				

Forkortelser: BRK = Bornholms Regionskommune / BLF = Bornholms Landbrug og Fødevarer / DN = Danmarks Naturfredningsforening / DOF = Danmarks Ornitologiske forening

BRK centre/afdelinger: ED = Center for Ejendomme og Drift / ES = Ejendomsservice / NMF = Center for Natur, Miljø og Fritid / RIS = Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariat / VPA = Vej, Park og Anlæg

